

เสียงของผู้บริโภค : การเปลี่ยนผ่านที่เป็นธรรม สู่วิถีชีวิตที่ยั่งยืน

ปัจจุบันโลกกำลังเผชิญกับปัญหาสิ่งแวดล้อมและความไม่เท่าเทียมทางสังคมที่ทวีความรุนแรงขึ้น การเปลี่ยนผ่านวิถีชีวิตของผู้คนไปสู่ความยั่งยืน จึงเป็นประเด็นสำคัญที่ทุกภาคส่วนต้องร่วมมือกันเพื่อสร้างการเปลี่ยนแปลงที่เป็นธรรมให้กับผู้บริโภคทุกกลุ่ม โดยไม่ทิ้งกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งไว้ข้างหลัง สภาองค์กรของผู้บริโภคจึงได้จัดงานวันสิทธิผู้บริโภคสากลขึ้นภายใต้แนวคิด “การเปลี่ยนผ่านที่เป็นธรรม สู่วิถีชีวิตที่ยั่งยืน” ที่ศูนย์ประชุมวายุภักษ์ โรงแรมเซ็นทารา ไทฟ์ ศูนย์ราชการ และคอนเวนชันเซ็นเตอร์ แจ้งวัฒนะ กรุงเทพมหานคร ระหว่างวันที่ 14 – 15 มีนาคม 2568 เพื่อสร้างความตระหนักรู้ถึงความสำคัญของการบริโภคที่ยั่งยืนและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมในด้านต่าง ๆ เพื่อยกระดับสิทธิของผู้บริโภคไทยให้ทัดเทียมระดับสากล และเพื่อสร้างข้อเสนอแนะนโยบายที่ส่งเสริมการบริโภคอย่างยั่งยืนและเป็นธรรมต่อหน่วยงานภาครัฐ บนพื้นฐานความร่วมมือขององค์กรสมาชิก หน่วยงานระดับพื้นที่ คณะกรรมการนโยบาย ผู้ทรงคุณวุฒิ ตลอดจนภาคีเครือข่ายภาคประชาชน

สิทธิของผู้บริโภคและความท้าทายในปัจจุบัน

ในวันที่ 14 มีนาคม ช่วงพิธีเปิดคุณบุญยืน ศิริธรรม ประธานสภาองค์กรของผู้บริโภค และคุณสารี อ๋องสมหวัง เลขาธิการสำนักงานสภาองค์กรของผู้บริโภค ได้กล่าวถึงเรื่องสิทธิผู้บริโภคในระดับสากลว่าได้รับการรับรองภายใต้ The United Nations Guidelines for Consumer Protection (UNGCP) ให้ครอบคลุมสิทธิขั้นพื้นฐานหลายประการ เช่น Right to Healthy Environment (สิทธิที่จะดำรงชีวิตอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ดี) Right to Basic Needs (สิทธิที่จะได้รับสินค้าและบริการขั้นพื้นฐานที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต) Right to be Heard (สิทธิที่จะแสดงความคิดเห็นในฐานะตัวแทนผู้บริโภค) ซึ่งครอบคลุมกว่าสิทธิผู้บริโภคไทยที่บัญญัติในพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. 2522 สภาผู้บริโภคจึงเห็นว่าทุกภาคส่วนควรผลักดันให้ร่าง พ.ร.บ. คุ้มครองผู้บริโภค ฉบับใหม่ที่เราเป็นผู้เสนอ ให้ได้รับความเห็นชอบจากรัฐสภาและได้ประกาศบังคับใช้โดยเร็ว เพื่อยกระดับสิทธิของผู้บริโภคไทยให้เทียบเท่าสากล รวมทั้งปรับปรุงข้อกฎหมายต่าง ๆ ให้เท่าทันยุคสมัยมากยิ่งขึ้น

อย่างไรก็ตามสถานการณ์การบริโภคในประเทศไทยยังคงเผชิญกับความท้าทายหลายประการ เช่น ปัญหาขยะมูลฝอยที่กำจัดไม่ได้ ความต้องการใช้ไฟฟ้าที่ในครัวเรือนที่เพิ่มขึ้น การปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากภาคการขนส่ง ตลอดจนปัญหาความไม่ปลอดภัยของอาหารที่ประชาชนบริโภคในแต่ละวัน ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตและสิ่งแวดล้อม ดังนั้นการเปลี่ยนผ่านสู่วิถีชีวิตที่ยั่งยืนจำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจาก 3 ภาคส่วนหลัก กล่าวคือ เป็นหน้าที่ของภาครัฐและภาคการเมือง ต้องอาศัยความร่วมมือจากภาคธุรกิจ ตลอดจนเป็นบทบาทที่สำคัญของตัวผู้บริโภคเองด้วย

หน้าที่ของภาครัฐและภาคการเมือง

ต่อมาในช่วง Consumer Talk หัวข้อ “การจัดโครงสร้างนโยบายเพื่อการบริโภคที่ยั่งยืน” ผศ. ประสาท มีแต้ม อนุกรรมการด้านบริการสาธารณะ พลังงานและสิ่งแวดล้อม สภาองค์กรของผู้บริโภค ได้เน้นย้ำว่าสิ่งที่ภาคการเมืองยังขาดคือความมุ่งมั่นที่จะดูแลและรับผิดชอบต่อโลกของเรา หากไม่แก้ไขปัญหาภาวะโลกร้อนในตอนนี้ ในอนาคตจะไม่มีใครแก้ไขได้ทัน เพราะทุกอย่างเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วมาก นอกจากนี้ คุณพรพรม วิจิตเศรษฐ์ ที่ปรึกษาของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ได้นำเสนอตัวอย่างเชิงประจักษ์เกี่ยวกับบทบาทของภาครัฐในการจัดการขยะ นั่นคือโครงการ “บ้านนี้ไม่เทรวม” ที่ใช้วิธีการจูงใจประชาชนโดยการลดค่าธรรมเนียมการเก็บขยะให้กับครัวเรือนที่แยกขยะอย่างเหมาะสม

หลังจากนั้นในช่วงบ่ายมีการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) 3 กิจกรรม ได้แก่ กิจกรรม Lemon Game กฎหมายใกล้ตัวที่ไม่ควรมองข้าม กิจกรรม Just City ออกแบบเมืองที่เป็นธรรมง่าย ๆ ด้วยมือของคุณเอง และกิจกรรม School Wellness พัฒนารอบความคิด เพื่อคุณภาพชีวิตที่ดีของเยาวชน โดยแต่ละกิจกรรมมุ่งเน้นการมีส่วนร่วมขององค์กรสมาชิกและผู้เข้าร่วมงานทุกคน สุดท้ายจึงได้มาซึ่งข้อเสนอแนะต่อหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. Lemon Game กฎหมายใกล้ตัวที่ไม่ควรมองข้าม

ตั้งแต่ปี 2565 – 2567 สภาผู้บริโภคและหน่วยงานประจำจังหวัดได้รับเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับสินค้าไม่ตรงปก สินค้าชำรุดบกพร่องเสียหาย และสินค้าไม่ได้มาตรฐาน จำนวนรวมทั้งสิ้นกว่า 6,072 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 93 ของเรื่องร้องเรียนในหมวดสินค้าและบริการทั่วไปทั้งหมด ดังนั้นจึงมีความจำเป็นที่จะต้องหาแนวทางแก้ไขปัญหาดังกล่าวอย่างเร่งด่วน เพื่อคุ้มครองสิทธิของผู้บริโภคและสร้างความเป็นธรรมในการซื้อขายสินค้า ทั้งการผลักดันมาตรการเปิดก่อนจ่าย สนับสนุนและผลักดันร่าง พ.ร.บ. ความรับผิดเพื่อความชำรุดบกพร่องของสินค้า หรือ “Lemon Law” เพื่อคุ้มครองผู้บริโภคและยกระดับคุณภาพสินค้าในประเทศ

กิจกรรม Lemon Game จึงเป็นเกมจำลองที่ให้ผู้เข้าร่วมงานได้ลองสัมผัสประสบการณ์การนำสินค้าจำลองที่ตนซื้อไปใช้สิทธิเรียกร้องกับผู้ขาย ไม่ว่าจะเป็นการเปลี่ยนสินค้าใหม่ การขอคืนเงิน ตลอดจนการขอให้ซ่อมสินค้า โดยจะแบ่งผู้เล่นออกเป็นสองกลุ่ม กลุ่มหนึ่งใช้กติกาของกฎหมาย Lemon Law ส่วนอีกกลุ่มไม่มีการบังคับใช้กฎหมาย Lemon Law นี้ ผลลัพธ์ที่ได้จากการเล่นเกมนี้แสดงให้เห็นชัดเจนว่าหากเรามี Lemon Law บังคับใช้ จะทำให้ขยะอิเล็กทรอนิกส์ที่เกิดจากเครื่องใช้ไฟฟ้าที่ไม่สามารถนำไปรีไซเคิลได้มากถึงสามเท่า นอกจากนี้สภาผู้บริโภคยังได้จัดการทดสอบความรู้หลังกิจกรรม พบว่ากว่าร้อยละ 80 ของผู้เข้าร่วมสามารถตอบคำถามได้ถูกต้อง สะท้อนให้เห็นถึงความเข้าใจในกรณีศึกษาที่ได้นำเสนอได้เป็นอย่างดี

Lemon Law กฎหมายที่ส่งเสริมความยั่งยืนตามกรอบความคิด ESG (Environmental, Social, and Governance) โดยในด้านสิ่งแวดล้อม Lemon Law จะส่งเสริมการผลิตสินค้าที่มีคุณภาพ มีความทนทานมากขึ้น เพราะการผลิตสินค้าที่ด้วยคุณภาพ อายุการใช้งานสั้น เสื่อมสภาพเร็วเกินควร นำไปสู่การสิ้นเปลืองทรัพยากร โดยเฉพาะสินค้าอิเล็กทรอนิกส์ เพราะการสร้างขยะอิเล็กทรอนิกส์ (e-waste) ที่เป็น

อันตรายต่อสิ่งแวดล้อม เพราะเกี่ยวข้องกับหลายอุตสาหกรรมที่อยู่ในกระบวนการปล่อยก๊าซเรือนกระจก ไม่ว่าจะเป็นอุตสาหกรรมโลหะ อุตสาหกรรมอโลหะ อุตสาหกรรมสารเคมี และอุตสาหกรรมที่ทำลายชั้นโอโซน

ในด้านสังคม (Social) Lemon Law จะคุ้มครองสิทธิผู้บริโภค ทำให้ผู้บริโภคได้รับสินค้าที่มีคุณภาพ และปลอดภัย ลดความเสี่ยงต่ออันตรายที่เกิดจากสินค้าที่ชำรุดหรือมีข้อบกพร่อง การลดขยะอิเล็กทรอนิกส์ และยังส่งผลดีต่อสุขภาพของประชาชน โดยลดการสัมผัสกับสารพิษจากขยะอิเล็กทรอนิกส์ และสุดท้ายในด้านธรรมาภิบาล กฎหมายดังกล่าวจะส่งเสริมความรับผิดชอบของผู้ผลิตและผู้จำหน่ายสินค้า ทำให้เกิดการแข่งขันที่เป็นธรรมและโปร่งใส บริษัทใดที่ปฏิบัติตามกฎหมายมะนาวและให้ความสำคัญกับ ESG จะได้รับความเชื่อมั่นจากผู้บริโภค รวมถึงนักลงทุน ซึ่งส่งผลดีต่อความยั่งยืนของธุรกิจในระยะยาว

การผลักดัน Lemon Law ให้เกิดขึ้นจริงจำเป็นต้องดำเนินการอย่างเป็นระบบ โดยเริ่มจากการรวบรวมข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อผู้ประกอบการ เพื่อให้เห็นถึงผลกระทบเชิงบวกของกฎหมาย ทั้งในแง่ของคุณภาพสินค้าและความเชื่อมั่นของผู้บริโภค ขณะเดียวกันต้องมาพร้อมกับการแรงผลักดันให้กฎหมายนี้ได้รับการพิจารณาในรัฐสภาโดยเร็วผ่านการรณรงค์และการสื่อสารต่อสาธารณะ นอกจากนี้การรณรงค์ในระดับพื้นที่ผ่านเครือข่ายองค์กรผู้บริโภคเป็นอีกหนึ่งแนวทางสำคัญที่จะช่วยขับเคลื่อนกฎหมายให้เกิดขึ้นจริงจากรากสร้างการมีส่วนร่วมจากประชาชน และทำให้การบังคับใช้กฎหมายเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

2. Just City ออกแบบเมืองที่เป็นธรรมง่าย ๆ ด้วยมือของคุณเอง

กิจกรรมนี้เปิดพื้นที่ให้ผู้เข้าร่วมได้ทดลองออกแบบเมืองที่เป็นธรรม (Just City) ในสองประเด็นหลัก ได้แก่ นโยบายขนส่งสาธารณะ และนโยบายที่อยู่อาศัย โดยศึกษาจากกรณีตัวอย่างที่ประสบความสำเร็จมาแล้วผ่านวิทยากรที่มาร่วมบรรยาย

- **นโยบายขนส่งสาธารณะ: ทุกจังหวัดต้องมีระบบขนส่งที่เข้าถึงได้สำหรับทุกคน**

ปัจจุบันระบบขนส่งสาธารณะในประเทศไทยมีความก้าวหน้าอย่างมากในพื้นที่กรุงเทพมหานครและปริมณฑล แต่ในส่วนภูมิภาคยังคงเผชิญกับปัญหา “รถน้อย คอยนาน ราคาแพง” ส่งผลให้ประชาชนจำนวนมากขาดโอกาสในการเข้าถึงระบบขนส่งที่สะดวกและเป็นธรรม นอกจากนี้หลายพื้นที่ไม่มีบริการขนส่งสาธารณะเลย เนื่องจากขาดการส่งเสริมนโยบายด้านการขนส่งระดับจังหวัด อีกทั้งบทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ในการจัดการขนส่งมวลชนยังไม่ชัดเจน ทำให้ผู้บริโภคจำนวนมากต้องพึ่งพาการเดินทางส่วนบุคคล ซึ่งเพิ่มภาระค่าใช้จ่าย และสะท้อนถึงปัญหาเชิงโครงสร้างที่ภาครัฐต้องแก้ไข

ทั้งนี้การพัฒนาระบบขนส่งสาธารณะในส่วนภูมิภาคต้องได้รับการสนับสนุนจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีความพร้อม รวมถึงการใช้ กฎกระทรวง ฉบับที่ 64 (พ.ศ. 2567) ตามพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. 2522 ซึ่งเปิดโอกาสให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีบทบาทในการจัดการขนส่งภายในพื้นที่ของตนเอง ปัจจุบันหลายจังหวัด เช่น ภูเก็ต กาญจนบุรี และเชียงใหม่ ได้เริ่มดำเนินโครงการขนส่งสาธารณะท้องถิ่น เพื่อส่งเสริมการเข้าถึงระบบขนส่งอย่างเท่าเทียม เห็นได้ว่านโยบายการพัฒนาขนส่งสาธารณะไม่ได้เป็นเพียงเรื่องของส่วนกลางอีกต่อไป แต่เป็นพันธกิจที่ต้องผลักดันทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับชาติ

ผู้เข้าร่วมกิจกรรมเห็นตรงกันว่าทุกจังหวัดต้องมีระบบขนส่งสาธารณะที่เหมาะสมและเข้าถึงได้ โดยได้รับการสนับสนุนจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าถึงป้ายรถเมล์หรือจุดบริการขนส่งสาธารณะได้ภายในระยะ 500 เมตร หรือใช้เวลาเดินไม่เกิน 15 นาที และค่าใช้จ่ายในการใช้บริการขนส่งสาธารณะควรไม่เกิน 10% ของรายได้ขั้นต่ำในแต่ละวัน เพื่อไม่ให้เป็นการทางเศรษฐกิจของประชาชน โดยเฉพาะผู้มีรายได้น้อยและกลุ่มเปราะบาง นอกจากนี้ยังพัฒนาระบบขนส่งสาธารณะพื้นฐาน เช่น รถโดยสารประจำทางพลังงานไฟฟ้า เพื่อเป็นทางเลือกที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ลดมลพิษทางอากาศ และช่วยประหยัดพลังงาน ทั้งนี้รัฐบาลกลางและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องร่วมมือกันในการพัฒนาระบบขนส่งสาธารณะที่มีมาตรฐานและปลอดภัย โดยให้ความสำคัญกับคุณภาพการให้บริการ ความปลอดภัยของผู้โดยสาร และความสะดวกรวดเร็วในการเดินทาง

- **นโยบายที่อยู่อาศัย: ทุกคนต้องเข้าถึงบ้านในราคาที่เหมาะสม**

ปัญหาการเข้าถึงที่อยู่อาศัยเป็นหนึ่งในประเด็นที่เป็นอุปสรรคต่อวิถีชีวิตที่ยั่งยืนของประชาชนอย่างมาก โดยเฉพาะกลุ่มผู้มีรายได้น้อยและชนชั้นกลางที่ต้องเผชิญกับราคาที่อยู่อาศัยที่พุ่งสูงขึ้นจากการพัฒนาโครงการขนาดใหญ่ ราคาที่ดินที่ปรับตัวสูงขึ้น และนโยบายของภาครัฐที่ยังไม่สามารถลดความเหลื่อมล้ำด้านที่อยู่อาศัยได้อย่างแท้จริง นอกจากนี้การขยายตัวของเมืองและการพัฒนาอสังหาริมทรัพย์แบบไม่มีแผนรองรับยังทำให้ประชาชนบางกลุ่มถูกผลักดันออกจากพื้นที่ดั้งเดิมของตนเอง

เพื่อให้การพัฒนาเมืองเป็นธรรมและตอบโจทย์ประชาชนทุกระดับ รัฐบาลต้องดำเนินการในหลายด้าน เช่น การกำหนดพื้นที่สำหรับที่อยู่อาศัยราคาประหยัด การสนับสนุนโครงการบ้านเช่าในทำเลที่เข้าถึงระบบขนส่งสาธารณะ และการสร้างระบบภาษีและกฎหมายที่ป้องกันการเก็งกำไรที่ดิน นอกจากนี้การวางผังเมืองต้องมีการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนที่ได้รับผลกระทบโดยตรงจากการพัฒนาโครงการขนาดใหญ่

ภายในกิจกรรมผู้เข้าร่วมมีข้อเสนอต่อรัฐว่า การเข้าถึงที่อยู่อาศัยที่มีคุณภาพและราคาเหมาะสมเป็นสิทธิพื้นฐานที่ทุกคนควรได้รับ รัฐควรส่งเสริม โครงการบ้านเอื้ออาทรหรือบ้านเช่าราคาถูก ในทำเลที่เดินทางสะดวก พร้อมให้เงินอุดหนุนหรือสินเชื่อดอกเบี้ยต่ำแก่ผู้ประกอบการที่สร้างที่อยู่อาศัยในราคาที่ประชาชนสามารถเข้าถึงได้ นอกจากนี้ควรมีกองทุนที่อยู่อาศัยเพื่อสนับสนุนผู้มีรายได้น้อยให้สามารถเป็นเจ้าของบ้านได้ง่ายขึ้น ควบคู่ไปกับการปรับปรุง โครงสร้างพื้นฐานของชุมชน เช่น ระบบไฟฟ้า ประปา และสาธารณสุขปึก เพื่อรองรับการเติบโตของเมือง

อนึ่ง ปัจจัยสำคัญคือการควบคุมราคาที่ดิน ภาษีที่ดิน และค่าเช่าอสังหาริมทรัพย์ เพื่อป้องกันการเก็งกำไรที่อยู่อาศัย และควรส่งเสริมการพัฒนาที่อยู่อาศัยแบบผสมผสาน (Mixed-use) ที่รวมที่อยู่อาศัย ร้านค้าและบริการต่าง ๆ เข้าไว้ในพื้นที่เดียวกัน เพื่อสร้างชุมชนที่สมดุลและน่าอยู่ นอกจากนี้ จำเป็นต้องออกกฎหมายคุ้มครองสิทธิของผู้อยู่อาศัยเดิม เพื่อป้องกันการถูกไล่ที่อย่างไม่เป็นธรรม รวมถึงบูรณาการความร่วมมือระหว่าง ภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม ในการพัฒนาที่อยู่อาศัยให้มีคุณภาพและตอบโจทย์ประชาชนทุกกลุ่ม เพื่อให้ทุกคนสามารถเข้าถึงที่อยู่อาศัยที่มั่นคงและเปลี่ยนผ่านไปสู่วิถีชีวิตที่ยั่งยืนได้อย่างเป็นธรรม

3. School Wellness พัฒนารอบความคิด เพื่อคุณภาพชีวิตที่ดีของเยาวชน

กิจกรรม School Wellness ถูกจัดทำขึ้นเพื่อให้ผู้เข้าร่วมงานได้พัฒนารอบแนวคิดและผลักดันนโยบายที่ช่วยยกระดับคุณภาพชีวิตของเยาวชนในสถานศึกษา ผ่าน 5 ประเด็นสำคัญ ได้แก่ อาหารปลอดภัย และอาหารกลางวันเพื่อสุขภาพ การจัดการขยะในโรงเรียน การตรวจสุขภาพประจำปี การให้ความรู้เกี่ยวกับสุขภาพจิต และการออกกำลังกายที่เหมาะสมกับช่วงวัย โดยมุ่งหวังให้โรงเรียนเป็นพื้นที่แห่งการเรียนรู้และพัฒนาสุขภาพอย่างเป็นระบบ เสริมสร้างความตระหนักรู้ถึงสิทธิของผู้บริโภค และขับเคลื่อนการเปลี่ยนผ่านที่เป็นธรรมสู่อนาคตที่ยั่งยืนตามแนวทางเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน

- **อาหารปลอดภัยและอาหารกลางวันเพื่อสุขภาพ**

อาหารกลางวันในโรงเรียนเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลโดยตรงต่อพัฒนาการด้านร่างกายและสติปัญญาของเด็กนักเรียน เนื่องจากเป็นแหล่งพลังงานและสารอาหารหลักที่ช่วยเสริมสร้างการเจริญเติบโต กระตุ้นพัฒนาการด้านการเรียนรู้ และเสริมภูมิคุ้มกันให้แข็งแรง อย่างไรก็ตามปัจจุบันยังคงพบปัญหามาตรฐานด้านโภชนาการและความปลอดภัยของอาหารกลางวันในหลายโรงเรียน ตั้งแต่กระบวนการคัดเลือกวัตถุดิบ การปรุงอาหาร ไปจนถึงการแจกจ่ายให้เด็กนักเรียน การปฏิบัติที่ไม่ถูกสุขลักษณะอาจนำไปสู่การปนเปื้อนของสารอันตรายและเชื้อโรค ส่งผลกระทบต่อสุขภาพของนักเรียนโดยตรง และอาจนำไปสู่ภาวะขาดสารอาหาร หรือโรคอ้วนได้

ข้อสรุปจากประเด็นดังกล่าว ผู้เข้าร่วมงานจึงเสนอให้กระทรวงมหาดไทยติดตามและตรวจสอบการปฏิบัติตามคู่มือมาตรฐานระบบการจัดการอาหารและโภชนาการในสถานศึกษา (ฉบับปรับปรุงครั้งที่ 1 ปี 2567) อย่างต่อเนื่อง เพื่อให้การดำเนินการเป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด ส่วนกระทรวงศึกษาธิการควรกำหนดให้คู่มือดังกล่าวเป็นแนวปฏิบัติที่ต้องนำไปใช้ในทุกสถานศึกษา ตลอดจนพิจารณาเพิ่มงบประมาณค่าอาหารนักเรียนจาก 21 บาทต่อคนเป็น 50 บาทต่อคน และขยายการสนับสนุนให้ครอบคลุมถึงระดับมัธยมศึกษา เพื่อให้เด็กนักเรียนได้รับโภชนาการที่เหมาะสมและเพียงพอ และสุดท้ายต้องส่งเสริมความเข้าใจในคุณค่าของอาหารปลอดภัย โดยประสานความร่วมมือกับชุมชนและผู้ปกครอง พร้อมกำหนดเป็นข้อบังคับ โดยให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการประเมิน

- **การจัดการขยะในโรงเรียน**

ปัจจุบันการจัดการขยะในโรงเรียนเป็นประเด็นสำคัญที่ได้รับความสนใจมากขึ้น เนื่องจากโรงเรียนไม่ได้เป็นเพียงสถานที่เรียนรู้นักเรียนเท่านั้น แต่ยังเป็นศูนย์กลางที่สะท้อนถึงคุณภาพชีวิตและสุขภาวะของชุมชนโดยรวม หลายโรงเรียนเริ่มตระหนักถึงปัญหานี้ และได้พัฒนาแนวทางการจัดการขยะอย่างเป็นระบบ เช่น การคัดแยกขยะเพื่อนำกลับมาใช้ใหม่ การลดปริมาณขยะตั้งแต่ต้นทาง และการสร้างฐานการเรียนรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมให้กับนักเรียน เพื่อปลูกฝังแนวคิดเรื่องความยั่งยืนตั้งแต่เยาว์วัย อย่างไรก็ตามระบบการจัดการขยะในโรงเรียนยังขาดมาตรฐานที่เป็นแนวทางปฏิบัติเดียวกันทั่วประเทศ

ข้อสรุปจากกิจกรรมดังกล่าว ผู้เข้าร่วมงานจึงเสนอให้กระทรวงศึกษาธิการและกระทรวงสาธารณสุข ร่วมกันจัดทำคู่มือการจัดการขยะในสถานศึกษา เพื่อกำหนดแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจนและเป็นมาตรฐานสำหรับทุกโรงเรียน พร้อมทั้งผลักดันให้กระทรวงศึกษาธิการประสานความร่วมมือกับโรงเรียนในทุกสังกัด จัดให้มีระบบแยกขยะที่มีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะการคัดแยกขยะอินทรีย์เพื่อทำปุ๋ยหมักหรือส่งต่อให้หน่วยงานที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ นอกจากนี้ควรมีการจัดตั้งธนาคารขยะในโรงเรียน เพื่อให้นักเรียนและบุคลากรได้ตระหนักถึงคุณค่าของการจัดการขยะอย่างถูกต้อง โดยรายได้จากการจำหน่ายขยะสามารถนำไปใช้เป็นส่วนสวัสดิการ หรือสนับสนุนกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน

- **การตรวจสอบสุขภาพประจำปี**

การตรวจสอบสุขภาพประจำปีในสถานศึกษาเป็นกลไกสำคัญในการเฝ้าระวังและดูแลสุขภาพของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง โดยมีเป้าหมายเพื่อตรวจหาปัจจัยเสี่ยง ป้องกันโรค และส่งเสริมพัฒนาการที่สมวัยของเยาวชน เนื่องจากเด็กและวัยรุ่นอยู่ในช่วงที่ร่างกายมีการเติบโตและเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว หากไม่ได้รับการดูแลที่เหมาะสม อาจนำไปสู่ปัญหาสุขภาพ เช่น ภาวะขาดสารอาหาร ความผิดปกติทางสายตา โรคติดต่อ และปัญหาทันตสุขภาพ ซึ่งส่งผลโดยตรงต่อสมรรถภาพการเรียนรู้และคุณภาพชีวิตของนักเรียน

แม้ว่าจะมีการกำหนดให้การตรวจสอบสุขภาพเป็นหนึ่งในมาตรการส่งเสริมสุขภาพในโรงเรียน แต่ในทางปฏิบัติยังพบปัญหาเรื่องงบประมาณ บุคลากร และการติดตามผลสุขภาพของนักเรียนที่ขาดประสิทธิภาพ ดังนั้นผู้เข้าร่วมกิจกรรมจึงเสนอให้กระทรวงศึกษาธิการประสานความร่วมมือกับกระทรวงสาธารณสุข จัดสรรงบประมาณและบุคลากรทางการแพทย์ให้เพียงพอ เพื่อให้สามารถดำเนินการตรวจสอบสุขภาพประจำปีได้อย่างครอบคลุม ตั้งแต่การตรวจอนามัยพื้นฐาน การตรวจช่องปาก การตรวจคอพอก การชั่งน้ำหนักวัดส่วนสูง การตรวจโรคทั่วไป และการให้วัคซีนตามเกณฑ์อายุ รวมถึงการตรวจสารเสพติดเพื่อเฝ้าระวังปัญหาสังคมที่อาจเกิดขึ้น นอกจากนี้ควรมีการพัฒนาระบบบันทึกข้อมูลสุขภาพของนักเรียนอย่างเป็นกิจจะลักษณะ เพื่อให้สามารถติดตามผลการตรวจสอบสุขภาพในระยะยาว และใช้ข้อมูลนี้เป็นแนวทางในการปรับปรุงมาตรการส่งเสริมสุขภาพในโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

- **การให้ความรู้เกี่ยวกับสุขภาพจิตในสถานศึกษา**

ปัญหาสุขภาพจิตและสุขภาพกายของนักเรียนกำลังเป็นประเด็นที่ต้องได้รับความใส่ใจจากทั้งโรงเรียนและครอบครัว ท่ามกลางสภาวะสังคมที่เต็มไปด้วยแรงกดดัน การแข่งขันสูง และการใช้โซเชียลมีเดียอย่างแพร่หลาย นักเรียนจำนวนมากต้องรับมือกับความเครียดทั้งจากภาระการเรียน การเปลี่ยนแปลงของร่างกาย และจิตใจ รวมถึงอิทธิพลจากสื่อและเทคโนโลยี ปัญหาเหล่านี้สามารถนำไปสู่ภาวะซึมเศร้า ความวิตกกังวล หรือพฤติกรรมที่ส่งผลเสียต่อสุขภาพในระยะยาว

เพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าว โรงเรียนควรมีบทบาทสำคัญในการให้ความรู้ด้านสุขภาพจิต และสร้างระบบสนับสนุนที่ช่วยให้นักเรียนสามารถเข้าใจอารมณ์ของตนเองและจัดการความเครียดได้อย่างเหมาะสม ผู้เข้าร่วมกิจกรรมนี้จึงเสนอให้กระทรวงศึกษาธิการ ดำเนินมาตรการสำคัญ ได้แก่ การจัดสรรนักจิตวิทยาประจำโรงเรียน หรือบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญด้านสุขภาพจิต เพื่อให้ให้นักเรียนสามารถเข้าถึงคำปรึกษาจากผู้เชี่ยวชาญได้อย่างต่อเนื่อง การเพิ่มหลักสูตรและกิจกรรมเกี่ยวกับสุขภาพจิตและสุขภาพกาย เช่น การฝึกการผ่อนคลายความเครียด การจัดการอารมณ์ และการเสริมสร้างทักษะการดูแลสุขภาพจิตตนเอง ตลอดจนส่งเสริมกิจกรรมกลุ่มภายในห้องเรียน เช่น การพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์ที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเรียน เพื่อให้นักเรียนได้มีพื้นที่ปลอดภัยในการแสดงความคิดเห็นและสร้างความเข้าใจซึ่งกันและกัน

- **การออกกำลังกายที่เหมาะสมกับช่วงวัยในสถานศึกษา**

การออกกำลังกายเป็นปัจจัยสำคัญในการเสริมสร้างสุขภาพร่างกายและพัฒนาการของเยาวชน อย่างไรก็ตาม ปัจจุบันพบว่าเด็กและเยาวชนจำนวนมากขาดการออกกำลังกายที่เหมาะสมกับช่วงวัย ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อพัฒนาการทางร่างกาย ภูมิคุ้มกัน และสุขภาพโดยรวมของเด็กไทย สาเหตุหลักมาจากข้อจำกัดด้านเวลา ตารางเรียนที่แน่น การบ้านที่มากเกินไป รวมถึงการขาดแคลนพื้นที่และอุปกรณ์กีฬาในโรงเรียน นอกจากนี้ ครูและผู้ปกครองจำนวนมากไม่น้อยยังขาดความเข้าใจเกี่ยวกับการออกกำลังกายที่เหมาะสมต่อช่วงวัย ส่งผลให้เด็กขาดโอกาสในการพัฒนาสุขภาพอย่างครบถ้วน

ดังนั้นผู้เข้าร่วมกิจกรรมจึงเสนอเป้าหมายเพื่อผลักดันให้โรงเรียนเป็นศูนย์กลางในการส่งเสริมการออกกำลังกายที่เหมาะสมกับนักเรียนทุกช่วงวัย พร้อมทั้งสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการออกกำลังกายอย่างต่อเนื่อง โดยเน้นให้เกิดการมีส่วนร่วมจากครู นักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน โดยขอให้กระทรวงศึกษาธิการ ประสานความร่วมมือจากกระทรวงสาธารณสุข เพื่อขอรับการสนับสนุนด้านวิชาการ งบประมาณ หรือบุคลากรที่มีความรู้เกี่ยวกับการออกกำลังกาย ตลอดจนสนับสนุนการจัดกิจกรรมการออกกำลังกายนอกเวลาเรียนในพื้นที่สถานศึกษาให้มีความต่อเนื่อง เช่น การเดินแอโรบิก การเล่นแบดมินตัน หรือกีฬาประเภทอื่น ๆ พร้อมทั้งกำหนดแนวทางการประเมินผลและติดตามการดำเนินงาน เพื่อปรับปรุงและพัฒนาการส่งเสริมการออกกำลังกายในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ความร่วมมือจากภาคธุรกิจ

การเปลี่ยนผ่านที่เป็นธรรมสู่วิถีชีวิตที่ยั่งยืนไม่ใช่เพียงเรื่องของภาครัฐหรือองค์กรผู้บริโภค แต่ภาคธุรกิจและเอกชนมีบทบาทสำคัญในการสร้างสังคมที่มีความเป็นธรรมและยั่งยืนผ่านการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่รับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม สภาผู้บริโภคได้จัดนิทรรศการในโซน “ตลาดนัดนโยบาย” ให้ผู้ร่วมงานได้ชมและข้อปกรณศึกษา ที่สะท้อนถึงความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งที่จะได้รับความร่วมมือจากภาคธุรกิจในการคุ้มครองสิทธิผู้บริโภค ได้แก่ การจัดระเบียบสายสื่อสาร การพัฒนามาตรฐานอาหารปลอดภัย และการควบคุมคุณภาพตู้น้ำดื่มหยอดเหรียญ ซึ่งล้วนเป็นปัญหาสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของประชาชน และความยั่งยืนของสังคมในระยะยาว

1. การจัดระเบียบสายสื่อสารเพื่อความปลอดภัยและทัศนียภาพของเมือง

สายสื่อสารที่รกรุงรังเป็นปัญหาที่พบเห็นได้ทั่วไปทั้งในเมืองใหญ่และในชนบทของประเทศไทย ไม่เพียงแต่ส่งผลกระทบต่อทัศนียภาพของเมือง แต่ยังเป็นอันตรายต่อความปลอดภัยของประชาชน การที่สายสื่อสารห้อยต่ำลงมาใกล้พื้นถนนหรือพันกันยุ่งเหยิงกับสายไฟฟ้า อาจทำให้เกิดอุบัติเหตุได้ โดยเฉพาะกับผู้ขับขี่รถจักรยานยนต์ อีกทั้งยังมีกรณีไฟไหม้ที่เกิดจากการลัดวงจรของสายสื่อสารที่ไม่ได้รับการดูแลอย่างเหมาะสม

แม้ภาครัฐและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) ร่วมกับการไฟฟ้านครหลวง จะมีหน้าที่โดยตรงในการบริหารจัดการสายสื่อสารเหล่านี้ แต่หากบริษัทผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ตและโทรคมนาคมไม่ให้ความร่วมมือในการรับผิดชอบดูแลรักษาและรื้อถอนสายสื่อสารที่ตนติดตั้ง ปัญหาดังกล่าวก็จะยังคงอยู่ต่อไปเช่นเคย

เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนผ่านที่เป็นธรรมของการแก้ไขปัญหาดังกล่าว ภาคธุรกิจต้องรับผิดชอบร่วมกันในการดูแลโครงข่ายสายสื่อสารที่ตนติดตั้ง รวมถึงการจัดระเบียบสายเก่าที่ไม่ได้ใช้งานแล้ว นอกจากนี้การนำเทคโนโลยีใหม่ ๆ เช่น เครือข่ายไร้สายหรือการใช้ไฟเบอร์ออปติกที่ลดจำนวนสายสื่อสารลง การลงทุนในการปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐาน การจัดระเบียบสายสื่อสารที่ติดตั้งอยู่ และการออกแบบระบบโครงข่ายใหม่ที่คำนึงถึงความปลอดภัยของประชาชน ก็เป็นอีกแนวทางที่สามารถช่วยลดปัญหาสายสื่อสารรกรุงรังได้อย่างยั่งยืน

2. การพัฒนามาตรฐานอาหารปลอดภัยเพื่อสุขภาพของผู้บริโภค

ความปลอดภัยด้านอาหารเป็นหนึ่งในประเด็นสำคัญที่ส่งผลโดยตรงต่อสุขภาพของประชาชน ในปัจจุบันยังคงพบว่ามีกรจำหน่ายผลิตภัณฑ์อาหารที่ไม่ได้มาตรฐาน เช่น อาหารที่ไม่มีฉลากเลขสารบบอาหาร (อย.) ไม่ระบุวันหมดอายุ หรือมีการโฆษณาสรรพคุณเกินจริงโดยไม่มีหลักฐานทางวิทยาศาสตร์รองรับ อาหารเหล่านี้อาจปนเปื้อนสารเคมีที่เป็นอันตรายหรือไม่มีสารอาหารที่เป็นประโยชน์ต่อร่างกาย

ถึงแม้ภาครัฐโดยสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา (อย.) และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ดำเนินการมาตรการเข้มงวดในการควบคุมคุณภาพอาหาร รวมถึงการตรวจสอบตลาดและร้านค้าต่าง ๆ เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการจำหน่ายอาหารที่ไม่ปลอดภัย อย่างไรก็ตามการมีส่วนร่วมของภาคธุรกิจเป็นสิ่งสำคัญในการขับเคลื่อนมาตรฐานความปลอดภัยด้านอาหาร เช่น ผู้ประกอบการควรมีความรับผิดชอบในการตรวจสอบคุณภาพสินค้าและแสดงข้อมูลที่ถูกต้องบนฉลากอาหาร

นอกจากนี้ภาคธุรกิจสามารถเป็นส่วนหนึ่งของการเปลี่ยนผ่านที่เป็นธรรมโดยการสนับสนุนเกษตรกรที่ยั่งยืนและลดการใช้สารเคมีที่เป็นอันตรายในการผลิตอาหาร รวมถึงการพัฒนากระบวนการผลิตให้เป็นไปตามมาตรฐานสากลและโปร่งใสต่อผู้บริโภค การส่งเสริมผลิตภัณฑ์ที่มีฉลากสิ่งแวดล้อม (Eco Label) หรือผลิตภัณฑ์ออร์แกนิกที่ปลอดภัยและเป็นมิตรต่อสุขภาพ จะช่วยให้ผู้บริโภคมีทางเลือกในการบริโภคที่ยั่งยืนมากขึ้น

3. การควบคุมคุณภาพน้ำดื่มหยอดเหรียญเพื่อสุขอนามัยของประชาชน

ตู้น้ำดื่มหยอดเหรียญเป็นแหล่งน้ำที่ประชาชนจำนวนมากใช้ในชีวิตประจำวัน โดยเฉพาะในเขตเมือง และชุมชนที่มีประชากรหนาแน่น อย่างไรก็ตาม มีรายงานว่าตู้น้ำดื่มหลายแห่งไม่ได้มาตรฐานด้านสุขอนามัย เช่น ไม่มีการเปลี่ยนไส้กรองเป็นระยะ ไม่มีการตรวจสอบคุณภาพน้ำ หรือมีการติดตั้งตู้น้ำในสถานที่ที่ไม่เหมาะสม เช่น ใกล้แหล่งขยะหรือท่อระบายน้ำ ซึ่งอาจทำให้เกิดการปนเปื้อนของเชื้อโรคและสารเคมีที่เป็นอันตราย

โดยหลักหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา (อย.) และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีบทบาทสำคัญในการกำกับดูแลมาตรฐานของตู้น้ำดื่มหยอดเหรียญ เช่น การกำหนดให้ผู้ประกอบการต้องขอใบอนุญาตประกอบกิจการและต้องมีการตรวจสอบคุณภาพน้ำอย่างสม่ำเสมอ อย่างไรก็ตาม ภาคธุรกิจเองก็ควรมีความรับผิดชอบในการดูแลรักษาตู้น้ำดื่มที่ให้บริการแก่ประชาชน

ภาคเอกชนสามารถมีส่วนร่วมในกระบวนการนี้โดยการพัฒนาตู้น้ำดื่มที่ได้มาตรฐานและปลอดภัยมากขึ้น เช่น การติดตั้งระบบกรองน้ำที่มีประสิทธิภาพ การแสดงข้อมูลการตรวจสอบคุณภาพน้ำอย่างโปร่งใส หรืออาจผ่านแอปพลิเคชันเพื่อให้ประชาชนสามารถตรวจสอบได้ก่อนใช้งาน การลงทุนเหล่านี้ไม่เพียงแต่ช่วยยกระดับมาตรฐานตู้น้ำดื่มหยอดเหรียญเท่านั้น แต่ยังเป็นการสร้างเชื่อมั่นให้กับผู้บริโภคและเพิ่มโอกาสทางธุรกิจในระยะยาว

บทบาทของผู้บริโภค

ในช่วงปาฐกถาเมื่อวันที่ 14 มีนาคม คุณวิฑูรย์ เลี่ยนจำรูญ เลขาธิการมูลนิธิชีววิถี ได้กล่าวว่า การเปลี่ยนแปลงไปสู่การผลิตและการบริโภคที่ยั่งยืนต้องอาศัยพลังของผู้บริโภค ซึ่งมีบทบาทมากกว่าการเลือกซื้อสินค้า โดยสามารถสร้างการเปลี่ยนแปลงได้หลายทาง เช่น การสื่อสารและแบ่งปันความรู้ การบอยคอตสินค้า หรือแม้กระทั่งการร่วมกันฟ้องร้อง นอกจากนี้ ยังต้องผลักดันให้มีกฎหมายการแข่งขันทางการค้าที่ได้มาตรฐานสากล และเปิดโอกาสให้ตัวแทนผู้บริโภคเข้ามามีส่วนร่วม "ผู้บริโภคไม่ได้มีอำนาจแค่การซื้อสินค้า แต่สามารถกำหนดทิศทางตลาดและวัฒนธรรมได้ โดยพลังอำนาจของเราสามารถเปลี่ยนแปลงสังคมผ่านการซื้อ การแลกเปลี่ยนข้อมูล การแบนหรือบอยคอตสินค้า และการมีส่วนร่วมในกระบวนการทางการเมือง" คุณวิฑูรย์กล่าว

ต่อมาในการเสวนา Consumer Talk "บริโภคยั่งยืน เริ่มได้ที่ตัวคุณ" เมื่อวันที่ 15 มีนาคม คุณชโลม เกตุจินดา หัวหน้าหน่วยงานเขตพื้นที่ภาคใต้ สภาองค์กรของผู้บริโภค เน้นย้ำถึงความสำคัญของการใช้เครื่องมือวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อยืนยันความต้องการของผู้บริโภค โดยยกตัวอย่างมหาวิทยาลัยโอซาก้า ประเทศญี่ปุ่น ที่ได้สำรวจความต้องการของนักศึกษาในการติดตั้งตู้กดน้ำเย็นในโรงเรียน นอกจากนี้ ผู้บริโภคยังสามารถหาช่องทางรวมกลุ่มเพื่อสร้างพลังที่ยิ่งใหญ่กว่าการเปลี่ยนแปลงเพียงตัวคนเดียว รวมถึงตระหนักถึงผลกระทบของเทคโนโลยี เช่น การใช้ AI อย่างมีสติ เพราะยิ่งใช้มากก็ยิ่งส่งผลต่อการใช้ทรัพยากรน้ำที่เพิ่มขึ้น

คุณวีระพันธ์ รั้งสีวิจิตรประภา นักวิชาการอิสระ ผู้เชี่ยวชาญด้านวิศวกรรมไฟฟ้า ได้แบ่งปันแนวทางการใช้ชีวิตของตนเองว่า ไม่ใช่รถยนต์ส่วนตัวในการเดินทาง และเมื่อต้องเดินทางไปต่างประเทศก็มักใช้ระบบขนส่งสาธารณะ ซึ่งช่วยให้ได้เห็นตัวอย่างที่ดีในการจัดระบบข้อมูลเพื่ออำนวยความสะดวกด้านการเดินทาง เขาตั้งคำถามว่า เหตุใดประเทศไทยจึงไม่มีระบบขนส่งสาธารณะที่ครอบคลุมทุกพื้นที่ นอกจากนี้ ยังสนับสนุนให้มีตัวเลือกสินค้าและบริการที่หลากหลาย เพื่อให้ผู้บริโภคมีอำนาจต่อรองมากขึ้น

คุณมารีญา พูลเลิศลาภ Brand Ambassador of World Animal Protection Thailand ชวนให้ผู้เข้าร่วมงานจินตนาการถึงโลกที่เปลี่ยนผ่านสู่ความยั่งยืน พร้อมชี้ให้เห็นปัญหาที่ภาคธุรกิจขนาดใหญ่มุ่งเน้นแต่ Economy of Scale ในการเพิ่มผลผลิตและลดต้นทุน โดยละเลยความเป็นธรรมต่อผู้บริโภคและความปลอดภัยต่อสัตว์ หากผู้บริโภคยังคงสนับสนุนสินค้านั้น ผู้ประกอบธุรกิจเหล่านี้ก็จะยังคงดำเนินธุรกิจต่อไป และผู้บริโภคเองก็จะได้รับสารเคมีที่ไม่ปลอดภัยเข้าสู่ร่างกายอย่างต่อเนื่อง

นอกจากนี้ คุณมารีญา ยังยกตัวอย่างว่า การผลิตเนื้อสัตว์ 1 จาน ต้องใช้ทรัพยากรอาหารมากถึง 25 จานเพื่อเลี้ยงปศุสัตว์ ซึ่งเป็นปัจจัยที่ก่อให้เกิดการตัดไม้ทำลายป่าและเพิ่มก๊าซเรือนกระจกถึง 18% ของทุกอุตสาหกรรมรวมกัน ซึ่งอาจเป็นต้นเหตุของปัญหาฝุ่น PM 2.5 ในปัจจุบัน เธอเน้นย้ำถึงความสำคัญของป่าไม้ในการชะลอน้ำท่วม และเสนอว่าการทำปศุสัตว์อย่างยั่งยืนสามารถช่วยลดปัญหาดังกล่าวได้ ผู้บริโภคสามารถมีส่วนช่วยในการเปลี่ยนผ่านนี้ได้โดยเลือกบริโภคอาหารอย่างมีสติ สนับสนุนเกษตรกรรายย่อยที่ทำปศุสัตว์โดยคำนึงถึงสิ่งแวดล้อม ลดการพึ่งพาอุตสาหกรรมฟาร์มสัตว์ หรือปรับสมดุลการบริโภคโดยเพิ่มสัดส่วนโปรตีนจากพืชให้มากขึ้น

คุณวิไลวรรณ ประทุมวงศ์ Co-Founder SAFETist Farm ตั้งคำถามว่าอะไรจะทำให้เรามีชีวิตที่ยั่งยืน คำตอบไม่เพียงแค่อากาศบริสุทธิ์ แต่คือ “อาหาร” ที่เป็นสิ่งสำคัญที่สุด เพราะเป็นสิ่งที่ส่งผลโดยตรงต่อสุขภาพของเรา แนวคิดนี้เป็นจุดเริ่มต้นของปรัชญาการใช้ชีวิตที่นำไปสู่การก่อตั้ง SAFETist Farm

SAFETist Farm เป็นโมเดลอาหารและครัวกลางที่พึ่งพาตนเองได้ โดยเป็นแหล่งผลิตอาหารปลอดภัยให้แก่ตัวเอง ครอบครัว และชุมชน อีกทั้งยังเปิดโอกาสให้บุคคลภายนอกร่วมสัมผัสประสบการณ์ภายในชุมชนแห่งนี้ คุณวิไลวรรณยังสนับสนุนให้ผู้บริโภคเป็น "Prosumer" กล่าวคือ เป็นทั้ง Producer ที่สามารถผลิตอาหารของตัวเอง และ Consumer ที่เลือกบริโภคอาหารที่ยั่งยืนในขณะเดียวกัน สุดท้ายคุณวิไลวรรณยังกล่าวถึงโอกาสที่เคยไปสัมภาษณ์ คุณสารี อ๋องสมหวัง ว่าเป็นแรงบันดาลใจสำคัญในการสร้างชุมชนที่ยั่งยืน ซึ่งตอกย้ำว่าผู้บริโภคไม่เพียงแต่มีบทบาทในการเลือกสินค้า แต่ยังสามารถเป็นแรงขับเคลื่อนที่สำคัญในการสร้างระบบอาหารที่ยั่งยืนด้วยตนเอง

ทั้งนี้ภายในงานยังมีบูธนิทรรศการจากหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน เช่น สำนักงานพัฒนา
ธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (สพธอ.) สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) องค์การกระจาย
เสียงและแพร่ภาพสาธารณะแห่งประเทศไทย (Thai PBS) ตลอดจนเครือข่ายภาคประชาชน ไม่ว่าจะเป็นมูลนิธิ
ชีววิถี (BIOTHAI) บริษัท คะตะลิสต์ จำกัด วิสาหกิจเพื่อสังคม องค์การกองทุนสัตว์ป่าโลกสากล สำนักงาน
ประเทศไทย (WWF Thailand) และ เซฟตี้ส์ ฟาร์ม

ในช่วงบ่ายของวันที่ 15 มีนาคมได้มีกิจกรรม Popular Vote รอบชิงชนะเลิศของการประกวดคลิป
วิดีโอ “นวัตกรรมเพื่อการบริโภคที่ยั่งยืน” ซึ่งมีเงินรางวัลรวมมูลค่ากว่า 60,000 บาทพร้อมประกาศนียบัตรแก่
ผู้เข้าร่วมซึ่งมีทั้งเยาวชนและประชาชนทั่วไปจากทั่วทุกภูมิภาค

สุดท้ายในพิธีปิด สภาผู้บริโภคพร้อมทั้งองค์กรสมาชิกมากกว่า 340 องค์กร ร่วมกันแสดงพลัง “เสียง
ของผู้บริโภค” เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนผ่านที่เป็นธรรม ด้วยความร่วมมือจากทั้งภาครัฐ ภาคธุรกิจ และภาค
ประชาชน สู่วิถีชีวิตการบริโภคที่ยั่งยืนอย่างแท้จริง